

30.09.2020

Hørings svar «Tro det eller ei. Fremtidens tros- og livssynspolitikk i Oslo»

Oslo har et stort mangfold innen tro og livssyn, og med denne rapporten tas det et viktig initiativ for framtidens tros- og livssynspolitikk. Den politikken Oslo velger vil sannsynligvis få konsekvenser også nasjonalt, og IKO – Kirkelig pedagogisk senter velger derfor å svare på denne høringen selv om vi normalt ikke besvarer (fylkes)kommunale høringer.

IKO – Kirkelig pedagogisk senter (heretter IKO) vil først og fremst berømme initiativet og arbeidet. Vi har primært sett på de innledende delene og arbeidet med skolefeltet, og synes her det gjøres mange gode valg og kloke vurderinger. Pragmatiske og prinsipielle hensyn balanseres for det meste på svært godt vis.

Gudstjenester i skoletiden

IKO – Kirkelig pedagogisk senter vil anbefale at muligheten for gudstjenester i skoletiden opprettholdes i Oslo.

IKO har kun merknader til ett punkt, om skolegudstjenester/ritualer, der vi ikke vil anbefale Oslo kommune å følge utvalgets anbefaling. Av hensyn til utfordringen med forkynnelse/religiøs praksis i skolen foreslår utvalget at det ikke skal foregå gudstjenester e.l i skoletiden, men at det kan inviteres til deltakelse etter skoletid. IKO ser utfordringene, men vil likevel anbefale å opprettholde muligheten for gudstjenester i skoletiden i Oslo.

Når gudstjenester finner sted innenfor skoletida, framstår det i langt større grad som et reelt tilbud til alle elever enn dersom de arrangeres utenom skoletida. Og siden IKO mener skolegudstjenester kan være et godt læringstilbud, mener vi det bør framstå som et reelt tilbud til alle.

Vi vil utdype hvorfor vi mener skolegudstjenester kan være et viktig læringstilbud. Det handler om skolens brede danningsoppdrag.

I den nye overordnede delen av læreplanverket står det at «Opplæringen skal danne hele mennesket (...). Danning skjer når elevene får kunnskap om og innsikt i natur og miljø, språk og historie, samfunn og arbeidsliv, kunst og kultur, og religion og livssyn», og betydningen av et bredt spekter av opplevelser, aktiviteter og arbeidsmåter utfoldes (kapittel 2). Her sies altså at elever gjennom skolens opplæring skal få innsikt i religion og livssyn, og de følgende setningene understreker betydningen av varierte opplevelser

og erfaringer. Den overordnede delen av læreplanen sier også at elevene skal få historisk og kulturell forankring, lære å kjenne tradisjoner, og det sies at kristen og humanistisk arv og tradisjon er en viktig del av landets samlede kulturarv (kapittel 1.2). Ut fra dette, mener vi at det å delta i skolegudstjenester kan bidra til opplevelser og dannelse som er i tråd med de målsettingene som gis i den nye overordnede delen av skolens læreplanverk.

Å tilrettelegge for deltakelse i skolegudstjenester, er på linje med å tilrettelegge for andre opplevelser ut over de mest vanlige undervisningstimene. Elever får tilgang til variert erfaring når den vanlige klasseromsundervisningen suppleres av konserter, teaterforestillinger, friluftsopplevelser og ulike ekskursjoner. Disse mangfoldige og varierte opplevelsene er verdifulle bidrag til elevenes helhetlige dannelse – slik også skolegudstjenester kan være. Skolegudstjenester gir elever mulighet til å erfare og lære om et kulturelt sentralt ritual på en annen måte enn klasseromsundervisning.

I «Tro det eller ei» anbefales det at gudstjenester e.l. kan inviteres til etter skoletid, men terskelen for å delta på noe etter skoletid for elever blir da langt høyere – det vil kollidere med fritidsaktiviteter, og det kan tolkes som om skolen ikke mener det er en viktig læringsaktivitet når det ikke prioriteres innenfor skoledagen. Dermed vil sannsynligvis en langt lavere andel elever delta. En større andel vil dermed gå glipp av en verdifull læringsmulighet.

For noen skoler kan det være mest aktuelt å videreformidle invitasjoner til arrangementer på kveldstid, men det at noen velger denne løsningen, betyr ikke at ingen bør ha mulighet til å velge annerledes. Muligheten for gudstjenester i skoletiden bør opprettholdes.

Vennlig hilsen

Marianne Uri Øverland
direktør

IKO – Kirkelig pedagogisk senter

